Тыднёвік Магілёўскі

№ 24 (139) 14 – 20 сьнежня 2001 г. Кошт 80 руб.

Што ж яно такое, гэтае эс-эн-дэ?..

Фота IREX

Споўнілася 10 год Садружнасьці Незалежных Дзяржаваў. Нельга абмінуць гэтую тэму ўжо толькі таму, што менавіта падпісаньне Белавескіх пагадненьняў дало магчымасьць 15-ці былым рэспублікам савецкай імпэрыі спраўдзіць Незалежнасьць. Іншая справа, што, прыкладам, Беларусь і да сёньня не разумее, што гэта такое, і таму ўспрымае СНД як знак вяртаньня ў бліжэйшай будучыні ва ўлоньне нечага падобнага на СССР. Чым жа ёсьць СНД сёньня?..

На гэтую тэму разважаюць дырэктар Цэнтру ў пытаньнях эўрапейскай інтэграцыі пры Эўрапейскім гуманітарным унівэрсытэце ў Менску Юры Шаўцоў і карэспандэнт расейскай службы радыё "Свабода" Віталь Портнікаў.

Портнікаў: *Гэта, без сумненьня, прэзыдэнцкі клюб, бо ніякіх прыкметаў эфэктыўна дзеючай міжнароднай арганізацыі ў СНД няма. Іншая справа, што прэзыдэнты сустракаюцца ня толькі каб задаволіць настальгію сваіх падданых, але і каб вырашыць нейкія практычныя пытаньні. Бо мэханізмы ўзаемадзеяньня настолькі заржавелі, што часам даводзіцца ісьці на ўзровень асабістых кантактаў, каб нешта зрушыць зь месца. Хаця гэта і не заўжды атрымліваецца.*

Шаўцоў: *Мне здаецца, што зараз могуць быць нейкія зрухі. Пасьля таго як Расея пачала вельмі хутка збліжацца з Захадам, узьнікае пэрспэктыва пераўтварэньня СНД з абшару, дзе краіны бягуць ад Расеі ў розныя бакі, у іншую форму, дзе ўнутры СНД можа ўзьнікнуць новая праэўрапейская "вось". Вакол гэтай восі можа адбыцца рэінкарнацыя СНД у штосьці новае.*

– Ці дапусьціць Масква, каб рэальна пачала дзейнічаць падобная скіраванасьць унутры СНД?

Портнікаў: *Думаю, што СНД ствараліся, каб задаволіць амбіцыі Расеі, што яна застаецца цэнтрам для былых савецкіх рэспублікаў. Я думаю, што калі Расея хоча сапраўды ісьці на Захад, то ўзьнікае пытаньне, чаму яна павінна пасярэднічаць у гэтым паходзе для сваіх суседзяў, калі тыя хочуць таго ж? Праблема Украіны, Беларусі і Малдовы якраз была ў тым, што яны нікуды не хадзілі, яны ўсе гэтыя гады стаялі на месцы. І зараз ёсьць надзея, што гэтае манэўраваньне паміж Захадам і Расеяй, якое дазваляла іхным элітам нічога не мяняць, разыгрываючы фіктыўную актыўнасьць, скончыцца. І тады ім прыйдзецца зрабіць сапраўдны выбар.*

Шаўцоў: *Справа не ў Расеі. Галоўная прычына таго, чаму былыя заходнія савецкія рэспублікі даволі павольна рухаліся на Захад (а Беларусь увогуле ня рухалася) – у тым, што Захад ня меў асаблівых інтарэсаў на гэтай тэрыторыі. А зараз ЭўраЗьвяз мае такія інтарэсы. І надыйшоў час для рэалізацыі буйных праектаў (перш за ўсё нафтагазавых), пра якія раней былі толькі размовы... Для ўсёй гэтай новай эканамічнай тэндэнцыі спатрэбіцца нейкая палітычная "надбудова". Хутка мы пабачым, як яна будзе выглядаць.*

– Які ўплыў "саюз Беларусі й Расеі" мае на разьвіцьцё стасункаў унутры Садружнасьці?

Портнікаў: *Я думаю, што на першым этапе існаваньня гэтага саюзу ён выклікаў раздражненьне, бо многія краіны СНД выступалі ўвогуле супраць расейскай канцэпцыі "рознахуткаснай інтэграцыі", якую Масква абрала, калі ўбачыла, што ня можа пераўтварыць СНД у Савецкі Саюз. Але ў прынцыпе ўсе цудоўна разумеюць, што ніякага беларуска-расейскага саюзу на самой справе не існуе, як не існуе і "саюзнай дзяржавы". Гэта – шыльды, і колькі б іх не было прапанавана міжнароднай супольнасьці, ясна, што ў беларускага кіраўніцтва няма аніякага жаданьня губляць суб'ектнасьць міжнароднага права.*

Шаўцоў: *Я думаю, што іншыя краіны СНД маюць значна меншыя магчымасьці лябіраваць свае інтарэсы ў Расеі. Беларусь здолела навязаць Расеі свой абрыс двухбаковых дачыненьняў.*

Віталь ЦЫГАНКОЎ

З шапкай да выканкаму

У сераду звыклыя да працы ў цішы сваіх кабінэтаў чыноўнікі аблвыканкаму былі напужаныя нечаканым візытам працоўнай дэлегацыі ў складзе блізу 30-ці чалавек.

Рабочыя магілёўскага будаўнічага трэста №12 на чале з старшынём сваёй першаснай суполкі Свабоднага прафсаюзу, мулярам Аляксеем Паўлоўскім, мелі намер патрапіць да Б.Батуры. Пастаўвыя міліцыянты, зразумела, іх не прапусьцілі. Аднак рабочыя, асабліва жанчыны, не здаваліся, бо прыйшлі за сваім заробкам, якога ня бачаць ужо ня першы месяц. У знак пратэсту супраць таго, што ня могуць вольна прайсьці да "губэрнатара", рабочыя паўсталі побач зь міліцэйскім постам з шапкамі ў працягнутых руках – як тое робяць жабракі. Гэта дало свой плён – да іх выйшаў памочнік старшыні аблвыканкаму Варанцоў. Некалькіх прадстаўнікоў дэлегацыі ён суправадзіў у свой кабінэт, дзе адбылася гаворка "глухога з сьляпым".

Рабочыя даводзілі, што кіраўнік трэсту Ваксман патлумачыў ім прычыну адсутнасьці заробку менавіта тым, што бюджэтныя арганізацыі (выканкамаўскія) не разьлічыліся за шэраг выкананых работаў. А памочнік Варанцоў раіў рабочым вырашаць пытаньні сваіх заробкаў з кіраўніцтвам трэсту. На прапанову сурazмоўцаў распрадаць з выканкамаўскіх кабінэтаў камп'ютары ды іншую шыкоўную аргтэхніку (чаго й хопіць ім на зарплату), ён адрэагаваў заўвагай наконт "шарыкаўшчыны", якая даўно мінула. Крыху пазьней за дэлегацыяй прыйшоў намесьнік старшыні гарвыканкаму сп.Дзюбаўлаў, які вядзе пытаньні будаўнічай галіны, а цяпер яшчэ й выконвае абавязкі старшыні гарвыканкаму. Размова ў ягоным кабінэце таксама не дала выніку. На разьвітаньне дэлегацыя трэста №12 паабяцала, што калі ня будзе бліжэйшым часам вырашанае пытаньне з выплатай ім запазычанага заробку, яны папросяць сваіх калегаў з 59-га ўпраўленьня спыніць узьвядзеньне бюджэтнага катэджу для сям'і старшыні аблвыканкаму Батуры.

Юры НОВІКАЎ

Шчырае спадзяваньне

9-га сьнежня паўтары дзясяткі сябраў мясцовай філіі Маладога Фронту і Магілёўскага аддзяленьня праваабарончага цэнтру "Вясна" нагадалі гараджанам пра Дзень абароны правоў чалавека.

На вуліцах гораду яны задавалі мінакам пытаньні, датычныя прыняцьця Ўсеагульнай Дэкларацыі правоў чалавека, а таксама высьвятлялі ў людзей, ці ведаюць тыя свае ўласныя правы. Адказы былі, на жаль, амаль аднолькавыя: ніхто ня ведаў пра гэты Дзень, і аб сваіх правах мінакі не маглі дакладна выказацца.

Актывісты наведалі некалькі гарадзкіх аддзяленьняў міліцыі, у якіх падчас выбараў яны самі былі нярэдкімі "гасьцямі", і падаравалі асобнікі Дэкларацыі міліцыянтам. Пры гэтым яны выказалі спадзеў на тое, што супрацоўнікі МУС прачытаюць Дэкларацыю й будуць неадступна прытрымлівацца прапісаных там рэчаў у будзённай працы.

◆

У той жа дзень, як было абвешчана загадзя, каля будынку дыягнастычнага цэнтру блізу двух дзясяткаў чалавек утварылі "Ланцуг неабыякавых людзей".

Яны ў атачэньні некалькіх міліцыянтаў трымалі партрэты зьніклых апанэнтаў рэжыму. Прастаяўшы 15 хвілінаў, людзі мірна разышліся. Падчас абедзьвюх акцыяў ніхто ня быў затрыманы.

Уласная інфармацыя

Справа ясная як белы дзень

Аддзел дазнаньня РАУС чарговым разам спыніў сьледзтва па крымінальнай справе супраць журналістаў крычаўскай незалежнай газэты "Вольны Горад".

Зноў справа была закрытая з фармулёўкай "з-за адсутнасьці складу злачынства". Апошняе слова ў гэтай сумнай гісторыі засталося за пракуратурай.

Андрэй КУЗЬМІН

Жыцьцё, вартае памяці і ўшанаваньня

Зварот да грамадзкасьці і ўлады

4-га сьнежня памёрла Натальля Рослава, адна з тых асобаў, хто робіць гонар гораду, хто стварае ягоную гісторыю. Уся найноўшая гісторыя Магілёва непарыўна зьвязаная з гэтым імём – Натальля Рослава. У 1989-ым яна стварыла фактычна першую ў нас грамадзкую арганізацыю – Камітэт "Дзеці Чарнобыля", які пачаў займацца пытаньнямі чарнобыльскай катастрофы, яе ўплыву на здароўе людзей. Пры актыўным удзеле Рославай замежныя дабрачынцы даведаліся пра Магілёўшчыну, пра беды і патрэбы яе насельнікаў, пачалі аказваць дапамогу людзям, асабліва дзецям. Каб не тытанічная, настойлівая і шчырая праца Натальлі Рославай, каб не растопленыя цеплынёй яе вялікага сэрца чыноўніцкі і грамадзкі лёд, не ўратаваліся б дзясяткі жыцьцяў хворых дзетак, не прыйшла б дапамога сотням і тысячам людзей.

Яна была адным з тых дэпутатаў Магілёўскага абласнога Савету, хто шмат зрабіў дзеля разьняволеньня і ўпарадкаваньня нашага жыцьця. Клопат пра дзяржаву і родны Магілёў, а разам з тым вялікі клопат пра звычайнага чалавека, пра ягоныя беды і праблемы быў зьместам і сутнасьцю яе ахвярнага служэньня гораду і грамадзтву. Яна садзейнічала вырашэньню сацыяльных пытаньняў, не баючыся самых складаных тэмаў. А яшчэ яна зрабіла свой важкі ўнёсак у вывучэньне магілёўскай культурнай, духоўнай спадчыны. Гісторыя самакіраваньня нашага старажытнага гораду і жыцьцё арцыбіскупа Георгія Каніскага, – вось толькі дзьве зь вялікай колькасьці тэмаў, у якіх Натальля Арсеньеўна адкрыла новыя старонкі.

Натальля Рослава скончыла свой жыцьцёвы шлях. Але засталіся тысячы ўдзячных ёй людзей, якія памятаюць пра яе і яе справы. Мы лічым, што памяць Натальлі Рославай мусіць быць ушанаваная ў нашым горадзе. А таму прапануем назваць адну з вуліц Магілёва вуліцай Натальлі Рославай. А таксама лічым вартым ушанаваць яе званьнем ганаровага грамадзяніна Магілёву.

Віталь Васількоў, дырэктар грамадзкага аб'яднаньня "Кола Сяброў", Міхась Булавацкі, старшыня Магілёўскай абласной філіі Таварыства беларускай мовы імя Францыска Скарыны, Алесь Асіпцоў, сябра грамадзкага аб'яднаньня "Кола Сяброў", Валянціна Гвазьдзёва, выканаўчы дырэктар Магілёўскага жаночага цэнтра дапамогі і самаадукацыі, Уладзімер Гвазьдзёў, супрацоўнік ТАА "КСК", Сяргей Шышкін, старшыня Магілёўскай філіі Беларускай асацыяцыі журналістаў, Дзяніс Новікаў, магілёвец, Генадзь Суднік, рэдактар газэты "Тыднёвік Магілёўскі", Уладзімер Таборка, сябра грамадзкага аб'яднаньня "Кола Сяброў", Аляксандар Паўловіч, супрацоўнік Магілёўскага завода сантэхзагатовак, Антаніна Паўловіч, мэдсястра Інстытута прафэсійнай паталёгіі, Сымон Глазштэйн, карэспандэнт беларускай службы радыё "Палонія", Кацярына Іванова, магіляўчанка, Кастусь Канцавы, настаўнік сярэдняй школы, Ігар Шары, каардынатар праграм Магілёўскага грамадзкага аб'яднаньня "Кола Сяброў", Сяргей Кунцэвіч, старшыня Магілёўскага грамадзкага аб'яднаньня "Лекарскі Саюз", Сяргей Абадоўскі, дырэктар Магілёўскага праваабарончага цэнтру, Васіль Аўраменка, лекар Магілёўскай гарадзкой больніцы, Галіна Фірсава, пэнсіянэрка, Яўген Вераб'ёў, будаўнік, Эдуард Мядзьведзкі, рэдактар газэты "Трудовая Слава", Аляксандар Ліцін, фотакарэспандэнт газэты "Трудовая Слава", Аляксандар Раманаў, выканаўчы дырэктар Магілёўскага грамадзкага аб'яднаньня "Брама Жыцьця", Анатоль Станчанка, пэнсіянэр, вэтэран Вялікай Айчыннай вайны, Андрэй Баброў, супрацоўнік СП "Белпак".

P.S. Гэты зварот групы прадстаўнікоў грамадзкасьці і жыхароў Магілёва адкрыты для падпісаньня. Сваю згоду з прапановай аб увекавечаньні памяці Натальлі Рославай можна адрасаваць на адрас і тэлефоны грамадзкага аб'яднаньня "Кола Сяброў" і "Тыднёвіка", што пазначаныя ў кожным нумары газэты.

Кроніка тыдня ад Сымона Глазштэйна

Між транспартным аддзелам гарвыканкаму і аўтапаркам, што выпускае на лінію аўтобусныя маршруты, разгарнулася спрэчка: ці быць экспрэсавым маршрутам. Як было раней задумана, такія маршруты даражэйшыя, бо аўтобусы спыняюцца па патрабаваньні людзей і хутчэй дастаўляюць пасажыраў да месца. Але, як заўжды ў нас, навацыя спатыкнулася аб рэальнасьць. Папершае, у якасьці экспрэсаў выпускаюць аўтобусы, здымаючы іх з "асноўнай" працы. Па-другое, камфорт у гэтых аўтобусах ня лепшы, а вось кошт удвая вышэйшы. Пасыпаліся скаргі ў інстанцыі. Аўтапарк абавязалі ставіць на экспрэсавыя маршруты машыны звыш пляну. А такіх няма: 90% патрабуюць рамонту ці сьпісаньня. Транспартнікі было спадзяваліся, што з дапамогаю экспрэсаў здолеюць хоць якія грошы атрымаць менавіта на рамонт і аднаўленьне тэхнікі. Вось так добрая, здавалася б, справа фактычна й скончылася...

У Магілёве адбыўся сэмінар, прысьвечаны праблемам СНІДу і дзяржаўнай палітыцы ў гэтай сфэры. Адказныя выступоўцы зазначалі, што нашая краіна практычна не гатовая супрацьстаяць гэтай хваробе. Суцэльны сацыяльна-духовы крызыс, калі людзі развучваюцца шанаваць сваё здароўе, рост наркаманіі й прастытуцыі рашуча і агрэсыўна ўплываюць на стан у галіне захворваемасьці на СНІД. Паводле словаў загадчыка аддзяленьня абласнога цэнтру прафіляктыкі СНІДу ЛеанідаВаршаўскага, рост адпаведных сумных лічбаў у нас працягваецца.

У мастацкім музэі адкрылася выстава "Вокны аднаго гораду". Беларускія, нямецкія і польскія майстры пэндзьля малявалі тое, што бачылі з вокнаў сваіх гарадоў – Менску, Горадні, Варшавы і Мюнхену... Цікавыя відарысы, нечаканыя ракурсы, добры густ і адчуваньне агульнай прыналежнасьці да адзінай плянэты дорыць аматарам мастацтва новая выстава. Сьпяшайцеся наведаць яе, бо працуе яна толькі да 5-га студзеня.

Да сустрэчы праз тыдзень, Сымон Глазштэйн.

ВЫБАРЧЫ ВОДГУК

Сваё слова сказала "палітыка"

Віктара Ясюкевіча і Тамару Леўскую, былых сябраў ініцыятыўнай групы Ў.Ганчарыка, суд пакараў штрафам у памеры 5-ці мінімальных заробкаў.

"ТМ" у сваім часе паведамляў аб гэтай справе. Нагадаем, што першапачаткова, падчас сьледзтва, супрацоўнік Кастрычніцкага райаддзелу міліцыі маёр Ладзісаў сьцьвярджаў, што Ясюкевіч і Леўская... паваліілі яго на зямлю й білі нагамі. Тады была распачатая нават крымінальная справа – паводле артыкула "Супраціў міліцыянтам з ужываньнем гвалту". Пасьля таго, як сьледчыя не змаглі знайсьці адпаведных доказаў такога супраціву, справу замянілі на адміністратыўнае правапарушэньне.

Адказчыкі ў заключным слове яшчэ раз нагадалі суду і прысутным акалічнасьці свайго затрыманьня падчас аднаго з вулічных перадвыбарчых мерапрыемстваў. Паводле іхных словаў – праўдзівасьць якіх яны, дарэчы, пацьвердзілі відзаздымкамі – менавіта маёр Ладзісаў ужыў у дачыненьні да сп.Ясюкевіча нічым не справакаваны гвалт, а спн.Леўская бараніла сябра. Трэба яшчэ нагадаць, што затрыманых актывістаў не выпускалі з-пад арышту на працягу трох сутказў, і вызвалілі толькі пасьля 9-га верасьня.

В.Ясюкевіч заявіў журналістам, што суд прыняў рашэньне насуперак матэрыялам справы, паддаўшыся на "палітыку" і сымпатыю да міліцыянтаў.

Алесь СЕРДЗЮКОЎ

ЗВАРОТНАЯ СУВЯЗЬ: МАГІЛЁЎСКА-КУРАПАЦКАЯ ТЭМА

Для тых, каго ў нас больш

Прывітаньне, Шаноўны "Тыднёвік"!

Дзякуй табе, мой добры Сябра, за тое, што ты ёсьць. Дзякуй за тыя хвіліны радасьці, што ты дорыш нам, сваім чытачам. Дзякуй за тое, што параней шаму трымаеш нас у "русьле" апошніх падзеяў. Дзякуй за незалежны погляд на ўсё, за Незалежную Беларускую Думку.

У нумары ад 26-га кастрычніка ты анансаваў "Хвіліну памяці і жалобы" на кар'еры побач з магілёўскім праспэктам Дзімітрава. Мяне, безумоўна, не маглі не ўсхваляваць гэтыя радкі. Але, як бы мне таго не хацелася, у нядзелю я ня змог прысутнічаць там – мяне не было ў горадзе.

На мой сорам, я амаль нічога ня ведаю пра гэтае месца. Месца безумоўна сьвятое. Месца пакутаў майго народу. Месца, на якім жорсткая рука ката абарвала жыцьці бязьвінных людзей. Трагедыя, якую сёньняшнія ўлады працягваюць замоўчваць, тым самым вызнаючы ідэйную пераемнасьць мэтадаў кіраваньня. Але так ці йначай нам вырашаць – езьдзіць па-ранейшаму штодня ў запляваным ліфце, ці адмыць яго. Бо так важна зрабіць першы крок, бо так важна зьмяніцца самому. Спадзяюся, што ў нашым грамадзтве ўсё ж болей тых, хто не згубіў любові і дабрыні ў сёньняшнім моры бруду і ілжы. Таму, думаю, шараговаму вашаму чытачу, да якіх я сябе й аднош у, будзе надзвычай важка разгарнуць яшчэ адну невядомую старонку Магілёўскай гісторыі – старонку жудаснай гісторыі кар'ера па праспэкце Дзімітрава.

З павагаю, Міхась ХАДКО

АД РЭДАКЦЫІ. *Са спазьненьнем, але адказваем на прыведзены вышэй ліст чытача. Падзеі на магілёўскім кар'еры, дзе камуністычныя карныя органы забівалі беларусаў, застаюцца, на жаль, малавядомай старонкай нашай гісторыі. "ТМ" нават і сёньня сустракае людзей, якія наогул нічога ня чулі пра "кар'ер каля масакамбінату". Таму мы друкуем адказ спадару Хадко з надзеяй, што й іншыя чытачы газэты распавядуць сваякам, блізкім і сябрам – усім, хто ня ведае, што адбывалася на мясцовых Курапатах – гэтую неабходную для людзей праўду.*

Не было каму заступіцца

... Першымі ў гэтую зямлю – тады тое была ўскраіна горада і месца пахаваньня загіблай у тамтэйшым саўгасе "Давыдаўка" скацінкі – напачатку 20-х гадоў палеглі айцец Мікалай, служыцель бліжэйшай царквы, якая ненадоўга перажыла служыцеля (на яе месцы цяпер школа), і некалькі ксяндзоў. Гэта быў той жахлівы для вернікаў час, калі згодна з патрабаваньнямі сакрэтнага ленінскага ліста Молатаву было расстраляна больш за 300 тысячаў герархаў усіх канфэсіяў ("...чым больш, тым лепш" – цытата зь ліста Леніна). Не абыйшоў гэты сьмерч і Магілёў.

А ўсьлед за царкоўнікамі сюды, у своеасаблівую братнюю магілу, палеглі атэісты, цывільныя і ваенныя, сяляне і рабочыя, інтэлігенты. Пакуль нам вядомыя толькі пяць прозьвішчаў ахвяраў. Наўрад ці дазнаемся больш – НКВД і ўлада ўвогуле надзейна засакрэцілі гэтае злачынства, хаця расстрэлы людзей і закапваньне іх тут закончыліся толькі блізу 39-га году.

Першымі раскопкамі на гэтым месцы можна лічыць тыя, што рабілі немцы ў часе акупацыі. Месца падабалася ім запасамі будаўнічага пяску. Вось яны і натыкнуліся на чалавечыя косткі й чарапы з прастрэлянымі патыліцамі. Тыя, хто жыў у горадзе ў часе акупацыі, успаміналі, што побач з кар'ерам немцы ўладкавалі стэнд, на якім было напісана: "Глядзіце, што з вамі рабіў Сталін".

Пасьля вайны блізу кар'еру пачаліся будавацца людзі, заводзіць гародніныя ўчасткі. Але плугі часта вываро чвалі на паверхню чалавечыя косьці і чарапы. Людзі паволі сышлі. А кар'ер захаваўся, пясок зь яго бралі будаўнічыя і дарожныя арганізацыі ажно да 70-х гадоў... А ўлетку 87-га нехта з мальцоў, якія любілі корпацца ў яміне, натыкнуўся на чэрап і сківіцу, у якой нават захаваўся ўстаўны залаты зуб. Пра гэта паведамілі гарадзкому начальству. Была ўтвораная камісія, якую ўзначаліў нам. старшыні Кастрычніцкага райвыканкаму В.Мартыненка. Наладжаныя ёю раскопкі далі жахлівыя вынікі: цягам некалькіх дзён было выкапана каля 100 фрагмэнтаў чалавечых касьцей, а як толькі трапляліся чарапы – яны былі з дзіркай у патыліцы. Вэрсія, на якую разьлічвалі многія прадстаўнікі ўлады і савецкія вэтэраны – аб тым, што кар'ер быў месцам нямецкіх расстрэлаў ваеннапалонных з Лупалаўскага лягеру – не пацьвярджалася. Усё ўказвала на даваенны час злачынства, у тым ліку – рэшткі адзеньня, абутку, некаторыя дробныя, але характэрныя асабістыя рэчы. Тым ня менш, камісія зрабіла выснову аб тым, што "исторический период и факт уничтожения людей не установлен". Але ж у камісіі былі людзі, якія распавялі аб сваіх сумненьнях першым у горадзе дэмакратам, і такім чынам "магілёўскія Курапаты" сталіся вядомымі грамадзтву. У 89-м годзе ў кар'еры прадстаўнікамі грамадзкасьці, у тым ліку праваслаўнай, быў усталяваны 6-мэтровы Крыж, які перад тым асьвяцілі ў праваслаўнай царкве. Гарадзкая ўлада, дарэчы, не дала дазволу на той мітынг-рэквіем, але за людзей заступіўся тагачасны дэпутат ВС СССР С.Габрусеў – і абыйшлося без затрыманьняў і адпаведных наступстваў.

У наступным годзе, на Дзяды, там ізноў сабраліся сотні людзей. Адкрыта на сьвятое месца прыйшлі ўладыка Максім і ксёндз Уладзіслаў. Да прысутных зьвярнуліся сьведкі камуністычнага тэрору: Мартын Маліноўскі, Васіль Чыж, Алег Станкевіч, Яўгенія Арлоўская... Яны, каму выпала перажыць тыя жудасныя энкэвэдэшныя часы, казалі кранальныя, хвалюючыя словы ў поўнай цішыні засяроджанага мітынгу. Нават дождж раптам спыніўся, як толькі пачалася агульная малітва ў памяць аб нявінных забітых.

... Калі іх забівалі, ніхто не прыйшоў на дапамогу.

Міхась БУЛАВАЦКІ, старшыня Магілёўскай філіі рэспубліканскага таварыства "Мартыралёг Беларусі" (паводле артыкула, апублікаванага ў газэце "Знамя юности" 27-га лістапада 1990 году).

Такая складаная пракурорская лінгвістыка

Нашыя сталыя чытачы, спадзяемся, памятаюць верасьнёўскія карэспандэнцыі, прысьвечаныя перасьледу начальнікам Слаўгарадзкай міліцыі А.І.Балдышэўскім карэспандэнта "ТМ" і праваабаронцы Ўладзімера Краўчанкі. Нагадаем толькі, што падпалкоўнік міліцыі двойчы арыштоўваў У.Краўчанку за "выбары", шмат гадзінаў утрымліваў яго ў пастарунку, ініцыяваў складаньне на яго адміністратыўных пратаколаў, што вымушала раённы суд разглядаць справы "аб парушэньнях законнасьці" з боку праваабаронцы.

Двойчы суд быў прымаў рашэньні аб невінаватасьці сп.Краўчанкі, аднак за затрыманьні-утрыманьні чалавека, пагрозы на яго адрас і выклікі яго на судовыя паседжаньні з Магілёва ў райцэнтар – ніхто, а найперш сам Балдышэўскі, не прабачыўся...

Прабачыліся, хаця й неафіцыйна, падначаленыя Балдышэўскага. А да таго ж распавялі праваабаронцу шмат чаго цікавага пра паводзіны і службовую дзейнасьць свайго начальніка, падпалкоўніка міліцыі А.Балдышэўскага, нястомнага барацьбіта за законнасьць. Пра гэтыя факты, маючы на ўвазе іхную сур'ёзнасьць, праваабаронца паведаміў Рэспубліканскай пракуратуры. Але днямі ён атрымаў адказ з пракуратуры абласной. Адзначым, што практыка перасылкі скаргаў з адной установы ў іншую трывала захавалася ў нас з савецкіх часоў (а што, уласна, зьмянілася?..).

Пракурор вобласьці А.Дудкін паведамляе грамадзяніну Ў.Краўчанку, што з боку слаўгарадзкага міліцэйскага начальніка парушэньняў "по вопросу законодательства о выборах" ня выяўлена. Шчыра сказаць, сп.Краўчанка і рэдакцыя "ТМ" на іншы адказ у гэтым пытаньні й не разьлічвалі, бо ўсё, што адбывалася ў часе прэзыдэнцкай выбарчай кампаніі, як вядома, афіцыйна абвешчана ў нас "элегантной победой". А што чуваць з пракуратуры наконт адказнасьці міліцэйскага начальніка за непасрэдныя службовыя паводзіны, якія штурхнулі яговых падначаленых нават на рызыкоўны для іх "кантакт" з праваабаронцам?

Ёсьць пракурорскія думкі й на гэты конт. Яны выкладзеныя ў асобным дакумэнце, падпісаным пракурорам па нагляду за сьледствам у органах пракуратуры, малодшым дарадцам юстыцыі В.М.Здрокам. Менавіта ён узяў на сябе ўвесь цяжар працяглай, усебаковай і карпатлівай праверкі абставінаў "слаўгарадзкай справы". Што ж у выніку атрымалася?

У заключных радках 6-старонкавага дакумэнту зазначаецца: "**... Материал проверки направить в УВД Могоблисполкома для проведения служебного расследования и принятия соответствующих мер реагирования...**" (тут і далей вытрымкі з дакумэнту падаюцца ў мове арыгіналу). Як ня ўспомніць знакаміты гісторыка-лінгвістычны анэкдот: ***пакараць нельга памілаваць.*** Дзе тут коска?..

Зразумела, што намеру, ды й права ставіць яе замест адпаведных асобаў у рэдакцыі няма. Але ў нас ёсьць права падаваць чытачам як мага поўную і аб'ектыўную інфармацыю. Вось яна.

Эпізод першы. Факт зь ліста праваабаронцы: "Балдышэўскі разам з падначаленымі супрацоўнікамі міліцыі езьдзіў у Бялынічы, дзе аказваў дапамогу свайму бацьку ў капаньні бульбы. Такім чынам транспарт быў выкарыстаны начальнікам у асабістых мэтах".

Фрагмэнт з дакумэнту пракуратуры: "В ходе проверки установлено, что Болдышевский А.И. в сентябре 2001г. ездил на служебном автомобиле в г.Белыничи помогать своим родителям выкопать картофель. При этом установлено, что последний заправил машину бензином в количестве 20 литров на платной заправочной станции за свои деньги".

Эпізод другі. Факт зь ліста праваабаронцы: "Службовы аўтамабіль, які выдзелены для працы супрацоўнікам крымінальнага вышуку, гэтыя супрацоўнікі ніводнага разу не выкарыстоўвалі. Ён актыўна выкарыстоўваўся начальнікам міліцыі, пакуль той яго не разьбіў".

Фрагмэнт з дакумэнту пракуратуры: "В октябре-ноябре 1999г. им на данной машине было совершено автодорожное происшествие (при резком тормозе машину занесло и она врезалась в дерево), в результате чего машина получила незначительные повреждения, устранённые в тот же день. Автомобиль отремонтировали водители Волчков А.А. и Гончаров В.В.".

Эпізод трэці. Факт зь ліста праваабаронцы: "Балдышэўскі пазычыў, без спасылкі на дакладную дату вяртаньня грошай, у рабочага Слаўгарадзкай царквы Іванькова В.В. у кастрычніку 1999г. 40000 руб., і ў сьнежні таго ж года 40000 руб. Акрамя таго, для жонкі таварыша па працы, старшыны міліцыі Самусенкі А.У., які трагічна загінуў у ліпені 2001г., супрацоўнікі аддзела міліцыі сабралі грошы і перадалі бугалтэрыі. Гэтыя грошы забраў начальнік Балдышэўскі і пакінуў у сябе. Раней, у красавіку гэтага ж году, супрацоўнікі міліцыі скінуліся па 1000 руб. (усіх на той час было каля 80 чалавек) для падарункаў і ўрачыстага разьвітаньня з трыма калегамі, што выйшлі на пэнсіі. Сабраныя грошы забраў нач. райаддзела Балдышэўскі".

Фрагмэнт з дакумэнту пракуратуры: "Начальник РОВД Болдышевский А.И. подтвердил, что в 1999г. дважды брал в долг у Иванькова В.В. деньги в сумме 40 тыс. руб. каждый раз. Он пояснил, что они были ему необходимы для покупки запасных частей к служебному автомобилю ВАЗ. Однако долг вернул через месяц, а в связи с заявлением *(зваротам У.Краўчанкі – "ТМ")* о невозврате долга Иванькову В.В. он повторно вернул последнему в ноябре 2001г. ещё 80 тысяч рублей. Собранные сотрудниками деньги *(больш за 400000 руб. – "ТМ")* хранились в бухгалтерии РОВД и по указанию начальника РОВД Болдышевского А.И. в связи со служебной необходимостью и отсутствием денег на внебюджетном счету были истрачены на подготовку служебных автомашин к техосмотру, проводившемуся в июне, и для ремонта здания РОВД. В конце октября 2001г. деньги поступили на счет РОВД, и на них были приобретены подарки увольняющимся и отданы деньги вдове Самусенко".

... Ёсьць яшчэ некалькі цікавых эпізодаў. Прыкладам, пра неадназовыя тэлефанічныя прапановы "встретиться", якія рабіў падпалкоўнік Балдышэўскі некаторым жонкам падначаленых яму міліцыянтаў. Аднак, як паведамляе пра тое ў сваім дакумэнце пракурор В.М.Здрок, "опрошенный Болдышевский категорически отверг все доводы о понуждении вышеуказанных женщин к вступлению с ним в половую связь и пояснил, что если и звонил им домой, то только с целью решения вопросов, возникавших по поводу работы их мужей". Іншая яго высьветленая гісторыя зьвязаная з продажам сваяком Балдышэўскага "сваёй" бульбы калёніі, дзе ўтрымліваюцца асуджаныя, "узамен" дамовы, якую калёнія мела з калгасам.

... І такім чынам, зь яўнай палёгкай адзначае ў сваім дакумэнце пракурор В.М. Здрок, "факты о злоупотреблениях со стороны начальника Славгородского РОВД Болдышевского А.И. не нашли своего подтверждения и в действиях Болдышевского А.И. отсутствуют признаки какого-либо состава преступления".

Прыемна, калі абараняецца добрае імя чалавека. Аднак жа наш пракурор, відаць, чалавек усё ж прынцыповы, і таму дадае ў заключэньне: "В то же время проверкой установлено, что Болдышевский А.И. превысил свои служебные полномочия... допускал факты личной недисциплинированности и нетактичного поведения... что стало поводом для распространения **слухов и домыслов**" *(гэтыя словы немагчыма не падкрэсьліць – "ТМ").*

... Пракуратура, як бачым, прадэманстравала безумоўныя здольнасьці ў распараджэньні як пісьмовым словам, так і літаратурным стылем. Таму практыкаваньне "пакараць нельга памілаваць" засталося без рашэньня. А тым часам ня выключана, што менавіта ў гэтую хвіліну падпалкоўнік Балдышэўскі А.І. зноў звоніць жонцы аднаго з сваіх падначаленых, альбо рэзка тармозіць за рулём службовага ЎАЗіка, ці пазычае ў царкоўнага рабочага грошы "на гаспадарчыя патрэбы"...

Генадзь СУДНІК

ПАВЕДАМЛЯЮЦЬ НАШЫ КАРЭСПАНДЭНТЫ

...з Краснаполья

На мясцовым хлебазаводзе плянуецца звольніць пэўную колькасьць рабочых, супраць чаго выступае райвыканкам.

Паводле чыноўніцкай спэцыяльнай праграмы па садзейнічаньні занятасьці насельніцтва, хлебазавод й некаторыя іншыя прадпрыемствы павінны нават павялічыць колькасьць працоўных месцаў. Трэба заўважыць, што хлебазавод даўно прыносіць бюджэту страты.

Між тым, цягам толькі першага месяцу пасьля прэзыдэнцкіх выбараў на ўлік у цэнтар занятасьці сталі больш за 40 чалавек. А з 1-га сьнежня было абвяўлена аб ліквідацыі вытворчага ўчастку "Райгаз".

Зь нядаўняга часу ў горадзе рэзка павялічыліся аб'ёмы продажу самагону, а таксама іншых сьпіртовых напояў сумнеўнага паходжаньня.

Прычына – забарона мясцовых упадаў на рэалізацыю піва ўсімі камэрцыйнымі структурамі пасьля 19-ай гадзіны. Гэтае рашэньне райвыканкам прыняў у рэчышчы барацьбы за цьвярозасьць моладзі, бо менавіта яна зьяўлялася асноўным спажыўцом піва ў вячэрні час. Трэба, аднак, адзначыць, што дзяржаўным гандлёвым структурам дазваляецца прадаваць піва пасьля 19-ай, але працуюць яны толькі да 20-ай.

Андрэй КУЗЬМІН

...зь Бялынічаў

Пасьля таго, як дарожнікі пасыпалі пяском на вуліцы гораду, сьнег набыў падазроную жоўтую афарбоўку.

Вядома, што пясчаная сумесь была прыгатаваная ў кар'еры, які адпаведныя інстанцыі зачынілі два гады таму. У свой час там знаходзіўся склад ядахімікатаў райсельгасхіміі. Жоўты сьнег ляжаў на вуліцах райцэнтру на працягу сутак, пакуль яго прыбралі. Улады, аднак, не далі людзям ніякіх рэкамэндацыяў аб неабходных мерах перасьцярогі.

На паседжаньні адмысловай раённай камісіі па распрацоўцы гербавай сымболікі быў зацьверджаны праект эскізу герба Бялынічаў.

Аўтар эскізу новага гербу – мясцовая мастачка Ларыса Журавовіч. На экспэртызу ў Геральдычную службу быў выбраны адзін з прапанаваных ёю варыянтаў: у блакітным полі – Цудатворная Маці Боская Бялыніцкая з Дзіцём на руках.

Увосень бягучага году ў горадзе паўстала ініцыятыўная група, якая займаецца зборам мясцовых легендаў і паданьняў.

За тры месяцы дзейнасьці сябры групы, большую палову якой складаюць старшакласьнікі мясцовых школаў, сабралі неблагі матэрыял. Гэта ня толькі легенды, але і каляндарна-абрадавыя песьні, дасьціпныя прыпеўкі, апісаньні народных сьвятаў і абрадаў. Было вырашана скампанаваць сабраны матэрыял у зборнік.

Базыль ЛІЦЬВІНОВІЧ

...з Асіповічаў

На мінулым тыдні мясцовая міліцыя змагалася з тэрарызмам. Вынікі змаганьня пакуль невядомыя.

Пераапранутыя міліцыянты спрабавалі без адпаведных дакумэнтаў прайсьці на прадпрыемствы праз прахадныя. Даішнікі правяралі ўсе аўтамашыны, палохаючы кіроўцаў нечакаванымі перапрусамі багажнікаў і салёнаў. А на чыгуначным вакзале многія пасажыры па некалькі разоў за гадзіну траплялі пад праверкі пашпартнага рэжыму.

У раёне практычна паміраюць 28 вёсак, дзе жывуць агулам крыху больш за 200 чалавек.

Вёскі забыліся на гандаль, транспарт, бытавыя паслугі. Няма і працы, акрамя як на ўласных падворках. Аднак састарэлыя жыхары ня маюць сілаў для вядзеньня прыбытковай гаспадаркі. Увогуле ў раёне ніжэй пражытковага мінімуму існуюць амаль 5 тысячаў пэнсіянэраў.

Адміністрацыя заводу "Каммаш" не выдае сваім работнікам ватоўкі, бо згодна з нарматывам гэта "не положено".

На заводзе, які сядзіць безь цяпла, вырабляецца прасьцейшае камунальнае абсталяваньне. У некаторых станках замерзла эмульсыя і змазка. А калі нават уключыць цяпло, то ацяпляльная сыстэма адразу ўзарвецца, паколькі ва ўсіх трубах – лёд. Рабочыя часта прастужваюцца, асабліва жанчыны.

Рыгор ЛАТЫШОНАК

...з Дрыбіна

Замярзае калгас "Рассвет". У канторы гаспадаркі адключаныя цяпло і электрычнасьць.

Мінусавая тэмпэратура ў кабінэтах не дадае настрою спэцыялістам і адштурхоўвае калгасьнікаў ад наведваньня канторы. Такім чынам калгас практычна імітуе існаваньне, тым больш, што на палях і фэрмах зацішша – зіма пры адсутнасьці пэрспэктываў.

У райвыканкаме наладжаны строгі кантроль за прыходам службоўцаў на працу.

Рэч у тым, што мяркуецца звольніць некалькіх чыноўнікаў, а паколькі ўсе яны аднолькавыя ў сэнсе кваліфікацыі, то трэба будзе неяк абгрунтаваць прэтэнзіі да тых, каму прапануюць "скарацца". Вось начальства і вырашыла пазмагацца за дысцыпліну.

Фядос НАЗІРАЛЬНЫ

У гэтых дзяцей пачаліся Калядныя сьвяты

У мінулую нядзелю ў Магілёўскім грамадзкім жаночым цэнтры падтрымкі і самаадукацыі адбылася ўрачыстасьць з нагоды першай гадавіны з дня нараджэньня так званага "Дзіцячага праекту".

Увесь гэты час дзеці навучаліся тэатральнаму ды выяўленчаму мастацтву, дапамагалі ў якасьці валанцёраў у правядзеньні розных дабрачынных акцыяў. Выстава дзіцячых малюнкаў дэманстравалася ў трох гарадах Нямеччыны. На сьвята былі запрошаныя бацькі дзяцей, прадстаўнікі іншых грамадзкіх арганізацыяў, у ліку якіх былі рэпрэзэнтанты "Кола Сяброў" – той структуры, якая ад пачатку актыўна падтрымлівала гэты дзіцячы рух.

Дзеці за сваю працу атрымалі каштоўныя падарункі, дыплёмы, сэртыфікаты, цёплыя словы падзякі ад дарослых. Але й яны самі добра падрыхтаваліся да імпрэзы, заграўшы невялічкія тэатральныя й музычныя нумары. Напрыканцы сьвята адбылася цудоўная дыскатэка, падчас якой усім прыйшоўся вельмі даспадобы салодкі стол. Дзіцячыя твары сьвяціліся ўсьмешкамі радасьці й шчасьця.

Дзяніс НОВІКАЎ
Фота аўтара

Перапынку ў высілках ня будзе

"Нягледзячы на гераічныя высілкі АБСЭ на чале з амбасадарам Вікам, прэзыдэнцкая выбары ў Беларусі не адпавядалі міжнародным стандартам", – заявіў дзяржаўны сакратар ЗША Колін Паўэл.

Сваю заяву К.Паўэл агучыў днямі ў Бухарэсьце на сустрэчы міністраў замежных справаў краінаў-сяброў АБСЭ. Паводле сп.Паўэла, урад Беларусі праігнараваў рэкамэндацыі датычна ўмоваў для забесьпячэньня свабодных і справядлівых выбараў. "Вельмі шкада, што ўрад Беларусі працягвае дзейнічаць так, што ў выніку Беларусь застаецца па-за межамі агульнаэўрапейскага палітычнага жыцьця", – канстатаваў амэрыканскі дзяржсакратар. Ён таксама паведаміў аб тым, што Злучаныя Штаты будуць працягваць разам з АБСЭ працу на карысьць разьвіцьця ў Беларусі сапраўдных дэмакратычных інстытуцыяў і моцнай грамадзянскай супольнасьці.

Амбасадар Г-Г.Вік, які працуе ў Беларусі блізу 5-ці гадоў, са свайго боку падтрымаў і станоўча ацаніў выказваньне К.Паўэла. Дзейны старшыня АБСЭ, міністар замежных справаў Румыніі, Мірчэ Джаана паведаміў падчас сустрэчы, што пераемнік сп.Віка, які пакідае пасаду адпаведна правілаў АБСЭ, будзе прызначаны ў Беларусь найбліжэйшым часам.

Паводле інфармацыйных агенцыяў

P.S. Міністар замежных справаў Беларусі Міхаіл Хвастоў на гэтым тыдні адмовіўся камэнтаваць вышэйзгаданае бухарэсцкае выказваньне амэрыканскага Дзяржсакратара. Нэрвова адрэагаваў ён толькі на выказваньне польскага калегі, што прыйшло з Варшавы. Міністар замежных справаў Польшчы Валадзімеж Цімашэвіч зазначыў, што эўрапейскія стасункі Беларусі ня могуць палепшыцца, пакуль краіна ня выканае вядомыя чатыры ўмовы: дэмакратычныя выбары, выкрыцьцё вінаватых у зьнікненьні апанэнтаў рэжыму, доступ апазыцыі да дзяржаўных СМІ, пашырэньне паўнамоцтваў заканадаўчай галіны ўлады. М.Хвастоў пракамэнтаваў заяву В.Цімашэвіча ў тым сэньсе, што польскі міністар, а нават і самая Польшча – гэта ня ўся Эўропа. Пры гэтым свае надзеі на паляпшэньне стасункаў афіцыйнага Менску з Эўропай і цывілізаваным сьветам увогуле сп.Хвастоў наўпрост зьвязаў з расейскай замежнай палітыкай. Тое, што Расея паляпшае свае адносіны з Захадам, сказаў ён, станоўча адаб'ецца й на нас.

Рэдакцыйны АГЛЯДАЛЬНІК у пытаньнях палітыкі

Масьлюка нельга не паслухаць...

Нацыянальны акадэмічны драматычны тэатар імя Янкі Купалы, дзе апошнія гады працаваў Валеры Масьлюк, наведае другую творчую радзіму гэтага выдатнага творцы ў бліжэйшы панядзелак, 17 сьнежня.

Віцебляне прывезьлі да нас спэктакаль "Кахаю, веру, спадзяюся..." па п'есе Энтані Сьверлінга. Гэта будуць маналёгі пра Тэатар, а значыць – пра Жыцьцё. Валерыю Масьлюку належаць ідэя, пераклад, сцэнічная вэрсія, пастаноўка і сцэнаграфія, касьцюмы і музычнае афармленьне гэтага спэктаклю. Аднаго не пасьпеў да сваёй раптоўнай сьмерці актор, рэжысэр і паэт – паставіць п'есу на сцэне, а магчыма, і сыграць у ёй...

Гэта зрабілі ягоныя сябры і калегі, як даніну памяці творцы. Цяпер яны правязуць спэктакаль па ўсёй Беларусі, якую Валеры Масьлюк любіў больш за ўсё на сьвеце. Яны будуць такім чынам зьбіраць грошы на выданьне кнігі ягоных лірычна-кранальных вершаў – ізноў жа пра тэатар, краіну, час і людзей. Пра Жыцьцё...

Мала хто ў сьвеце рызыкуе замінаць студэнтам

3-га сьнежня Вярхоўны суд Беларусі задаволіў запыт Міністэрства юстыцыі й зьліквідаваў адну з найстарэйшых (у сувэрэнай РБ) беларускіх моладзевых арганізацыяў – Задзіночаньне беларускіх студэнтаў.

Судовыя паседжаньні ў гэтай справе цягнуліся з 27-га лістапада. Падставай для ліквідацыі арганізацыі Мініюст палічыў вынясеньне гэтаму грамадзкаму аб'яднаньню чатырох папярэджаньняў цягам апошняга году і недахопы ў дакумэнтах, прадстаўленых для перарэгістрацыі ЗБС. Паводле пастановы суду, студэнцкая арганізацыя таксама павінна выплаціць судовыя выдаткі і стварыць уласную ліквідацыйную камісію.

Пасьля суду кіраўнік ЗБС Крысьціна Вітушка паведаміла, што Задзіночаньне ня спыніць працы, а нават актывізуе сваю дзейнасьць. "Для нас зразумела, – зазначыла Крысьціна, – што закрыцьцё ЗБС ёсьць адказам улады на тое, што студэнцтва галасавала на прэзыдэнцкіх выбарах супраць Лукашэнкі".

Паводле "Студэнцкай думкі"

Як яны хутка праляцелі, гэтыя 10 гадоў...

У мінулую нядзелю Магілёўская гарадзкая габрэйская суполка ўрачыста і весела адзначыла сваё 10-годзьдзе.

Улада прадаставіла для вечарыны Палац піянэраў, у якім было цёпла, праўду сказаць, не ад адключаных батарэяў ацяпленьня, а ад цеплыні сэрцаў і пачуцьцяў людзей, зьяднаных гэтым сьвятам.

Напачатку 90-х гадоў ужо мінулага стагодзьдзя сталася магчымым адкрытае ўтварэньне габрэйскай суполкі, якая згуртавалася вакол нядзельнай габрэйскай школкі, народжанай высілкамі Розы Фарберавай (зараз яна пражывае ў ЗША). Шмат што для суполкі зрабіў яе першы старшыня Міхаіл Шульман. Суполка адразу ўзяла кірунак грамадзкага таварыства, дзе людзі маглі займацца тым, што іх цікавіць: рэлігійнай і агульнай нацыянальнай адукацыяй, гуманітарнай дзейнасьцю і моладзевымі праектамі. Хутка суполка вырасла ў другую па велічыні ў краіне і, бадай, самую актыўную.

Павітаць магілёўскіх сяброў суполкі з нагоды своеасаблівага юбілею на ўрачыстую вечарыну прыехалі старшыня Аб'яднаньня габрэйскіх суполак Беларусі, вядомы архітэктар спадар Левін, дырэктар Прадстаўніцтва амэрыканскага разьмеркавальнага цэнтру спадарыня Ахува Розен. Зразумела, што юбіляраў віталі калегі з усіх вобласьцяў, абласны і гарадзкі выканкамы, прадстаўніцтва "Сахнут". Усіх за ўвагу і шчырасьць ад імя прысутных падзякаваў цяперашні старшыня суполкі Уладзімер Шэлектар.

А затым адбыўся вялікі канцэрт, які засьведчыў вядомую ўсяму сьвету кранальную самабытнасьць габрэйскай культуры.

Аляксандар ЛІЦІН
Фота аўтара

Рэдактар Генадзь СУДНІК

Тыднёвік Магілёўскі

Аналітычна-інфармацыйная газэта. Заснаваная Магілёўскім ГА «КОЛА СЯБРОЎ».

Зарэгістраваная ў Дзяржкамітэце РБ па друку 06.11.1996 г. за № 831.

Штотыднёвік

АДРАС РЭДАКЦЫІ: 212030, г. Магілёў, вул. Першамайская, 6-22.

Тэл./факс: 31-04-15, 22-97-82.

E-mail: krug@user.unibel.by

Інтэрнэт: http://tydniovik.hypermart.net

... г. Магілёў, Першамайская 70. Замова 24. Наклад 2000 асобнікаў. Падпісана да друку 13.12.2001 г. а 17.05